

Literatūra

RAŠTIJA
MENAS
MOKSLAS

NR. 271

CHICAGOS LIETUVIŲ LITERATŪROS DRAUGIJOS LEIDINYS

XI METAI

TĖVIŠKĖS PADANGĖJE

(Iš "Dangaus ir žemės sūnų" II dalies.)

VINCAS KRĖVĖ

I

— Grįžk neatidėliodamas į savo tėvų namus, nes mirė, kuris tavo mirties ieškojo! — buvo Juozupui miršančio mokytojo žodis.

Nors širdis jį viliojo, ir siela buvo tėvų namų pasiilgusi, bet diena iš dienos atidėliodavo Juozupas kelionę...

Nes buvo jisai ilgų amžiaus metų išvargintas, siela trokštė troško ramybės, o kūnas atoisio, ir todėl baidėsi Juozupas ilgos kelionės vargų...

Baidėsi keliauti į gyvenimą, kurį turėjo pradėti iš naujo, kaip jaunatvės dienomis, nors kūno jėgos jau buvo metų palaužtos.

Bet visgi atėjo pagaliau diena, kai Juozupas, saulei nusileidus ir tvankui atvėsus, atsisveikino, su kuriais tiek metų gyveno taikioje ramybėje, pasodino savo žmoną ir sūnų ant asilo ir leidosi kelionėn į tėvų kraštą...

Asilas lėtai žingsniavo akmenuotu keliu, o Juozupasėjo šalia, lazda pasiramstydamas.

Siela jo tapo dabar rami, kad pagaliau pasiryžo atlikti kelionę, kurios atidėliojimas slėgė jo širdį.

O kai žemę apgaubė nakties tamsa, ir danguje sušvito skaidriosios žvaigždės, pagavo jį džiaugsmas, kad štai pasibaigs ištrėmimo dienos, ir neužilgo pasieks tėvų pastogę...

Džiaugsmas su kiekvienu žingsniu vis augo ir didėjo, gimdydamas pasiilgimą krašto, kuriame jo akys buvo pirmą kartą išvydusios dienos šviesą...

Niekados dar neatrodė Juozupui tėviškė tokia brangi širdžiai ir sielą viliojanti, kaip dabar, šios nakties tylumoje...

Ir pagailo jam, kad tiek ilgų metų teko gyventi svetur, kur nesurado nei laimės, nei savo sielai ramybės...

— Suteik man, mano dienų Viešpatie, malonę, kad jau nebetektų apleisti tėvų krašto, ir kai ateis mano paskutinioji diena, kad gimtojoj žemėje galėčiau surasti atoisį savo kūnui šalia tėvų ir protėvių, — ėmė melstis Juozupo lūpos.

Ir pasivaidino jam, kad per tylias lygumas praskrido švelnusis vėjelio atodūsis, ir nakties tyloje pasiekė jo ausį ramavimo žodžiai:

— Niekados daugiau nebeapleisi tėvų pastogės, iki pašauksiu tave...

— Amžinasis pažadu prabilo į mano širdį! — nudžiugo dabar Juozupas.

Atrodė jam šiuo akimirksniu, kad dangus laime spindi, ir žvaigždės maloniai šypsosi, sveikindamos jį, kad jau greitai pasibaigs bastymosi dienos.

Didžiai nudžiugo jo širdis, ir sielą pagavo linksni praėties atsiminimai. Slinko prieš akis tolimos vaikystės dienos, nerūpestingumu laimingos, tėvo ir motinos prieglobstyje...

Prisiminė dabar kiekvieną jaunystės džiaugsmą, kiekvieną žingsnį, kuris buvo suteikęs jam laimės ar skausmo, kiekvieną savo paklydimą...

Prisiminė tėvą ir motiną. Ir štai pajuto Juozupo siela, kad jie abu dabar žingsniuoja šalia jo, pasakoja, kušdėdami jam į ausis, savo vargus ir džiaugsmus; pasakoja apie jo jaunystės dienas, apie savo liūdesį ir nusiminimą, kai jis pirmą kartą apleido jų namus, neramos sielos gujamas

VINCAS KRĖVĖ-MICKEVICIUS
1882 — 1954

svetur ieškoti sau laimės, ir paliko juos vienišus ir nelaimingus...

Vaidas po vaizdo atgydavo jo sieloje iš praėties gyvenimo, nuo kūdikystės dienų iki šios kelionės nakties tyloje...

Ir su kiekvienu vaizdu nyko jo širdyje džiaugsmas ir ėmė augti vis neramesnis, vis labiau geliantis skausmas. Štai jau baigiasi gyvenimo dienos, nepastebimai greitai praslinko jaunystė, sunkioje už kasdieninės duonos karnį kovoje praėjo rimtumo amžius, ir jau artinasi mirties valanda, o jis vis dar nebuvo patyręs gyvenimo džiaugsmo, nebuvo užtikęs nei vieno laimės krislo...

Gal todėl, kad apleido tėviškę, gal todėl, kad paliko vienišus tėvus, rūpesčiuose paskendusius, gal todėl, kad tik sau ieškojo laimės ten, kur surasti nesurado...

Ir surasti negalėjo, nes nesuprato savimi pasitikinti jaunystė, kad gyvenimo džiaugsmas ir sielą tenkinanti laimė tik tėvų pastogėje gyvena...

Taip beprisimindamas praėties dienas, pajuto Juozupas tokį liūdesio skausmą, jog skaudu sudejavo jo širdis:

— Viešpatie, kuo nusidėjo tavo akyse mano siela, kad privertei mane visą amžių gyventi svetimųjų tarpe?.. Nelinksmos ten buvo mano gyvenimo dienos.

Pažvelgė Juozupas į dangų, lyg iš ten atsakymo laukdamas. Bet naktis buvo tyli, ir žvaigždės ramiai spindėjo dangaus eruvių giedrumoje.

Mirjam, sėdėdama ant asilo, snūduriavo. Tik retkarčiais, nubudusi, apklostydavo prieglobstyje esantį sūnelį, stipriau jį priglausdavo prie krūtinės ir vėl užsnūsdavo.

Juozupas žingsniavo šalia, ilga lazda pasiramstydamas...

Kada liūdesys taip skaudžiai sugniaužė širdį, jog baimė jį apėmė vieną nakties tyloje, jis tarė:

— Mirjam, tu mane giridi? Niekados dar nėra buvusi tokia liūdna mano širdis, kaip dabar...

Mirjam atvėrė akis, jo žodžių pažadinta, ir pažvelgė į Juozupą mieguistu žvilgsniu...

— Pasiilgo mano siela tėvų. Jie šaukia mane pas save, — kalbėjo Juozupas. — Kai sugrįšiu, neilgai džiaugsiuosi gyvenimu, atsigulsiu greitai šalia jų amžinam atoisium...

— Kodėl gąsdini tokiais žodžiais mano širdį, Juozupai? — tarė jam Mirjam, stipriau priglausdama sūnelį prie krūtinės...

II

Tris dienas ir naktis praleido Juozupas kelionėje. Dieną ilsėjosi unksnės pavėsyje. Vakara, dienos kaitrai ataušus, iškeldavo ir keldavo išsivargę naktį ir rytą, kol pavargdavo jo kojos ir sau atoisio pereinakeldavo.

Ketvirtos dienos rytą, saulei dar nepatekėjus, išvydo Juozupas tolimoje Nazaretą, į kurią keliavo.

Nenusidžiaugė, kad pagaliau pasiekė vietą, į kurią keliavo, tik pajuto neramumą ir susirūpino, ar suras savo namus ir juose įrankius, kuriais dar jo tėvų tėvai uždirbdavo sau duoną.

Ką turės daryti ir kur prisiglausti, jei išgriauti namai ir išgrobstyta visa, kas juose buvo?

Kuo uždirbs duoną sau ir savo šeimai?.. Tokios neramos mintys ėmė kankinti jo sielą.

Kai tiek priartėjo, jog galima buvo jau išskirti kiekvieną trobesį, tarė Juozupas savo žmonai:

— Liaukis snūduriavusi, Mirjam. Štai pasiekėm Nazaretą, ir pasibaigs tuojau mūsų kelionės vargai.

Prablaivėjusiom akim apsižvalgė Mirjam aplinkui ir pamatė tekančios saulės spinduliuose Nazaretą.

Pralinksmėjo Mirjam širdis, kaip visa nubudusi dabar gamta, ir dėkingumo džiaugsmas pagavo josios sielą.

— Tesie garbė Amžinajam, kad apsaugojo mus kelionėje ir leido laimingai pasiekti namus, — tarė ji, pakeldama akis į dangų.

— Ar tik surasime namų nors sienas, — tarė nerimo pagautas Juozupas. — Tiek metų praslinko nuo nakties, kurioje buvome priversti juos staiga apleisti, niekam nepavedę globoti.

— Jau dvylikti metai sūneliui, o jam nebuvo mėnesio, kai bėgdami palikome namus, — tarė jį žodžius atsiliėpdama Mirjam. — Daugel kas turėjo čia pasikeisti per tiek metų. Bet tenurimsta tavo širdis, mielas Juozupai: Amžinasis, kurio ranka išsaugojo mūsų dienas, globos mus ir toliau, mūsų neapleisdama.

— Tesie palaimintas Jo vardas, kad leido man vėl grįžti į tėvų kraštą, — tarė Juozupas. — Kokia laimė mano sielai, kad seni mano kaulai galės atsigulti atoisium šalia tėvų ir protėvių, kai pasibaigs gyvenimo dienos...

— Kodėl panorėjai vėl sužeisti tokiais žodžiais mano širdį, kai jau esame savo namų prieangyje, ir vien tik džiaugtis turėtume, — tarė Mirjam. — Ar užmiršti, kad esu silpna ir neprityrusi, o sūnelis dar silpnas ir mažas? Kas globotų mūsų dienas, brangūs Juozupai, jei tavęs netektume?..

— Amžinasis, kuris iki šiol globojo, — tarė jai atsakydamas Juozupas.

Su pirmaisiais patekėjusios saulės spinduliais pasiekė jie Nazaretą, įžengdami į jo sienas.

Ir pastebėjo dabar Juozupas, kad niekas čia nepasikeitė, kiek galėjo pamatyti jo akis. Nazaretas ir dabar pasiliko tokis pats, kokis buvo dar jo kūdikystės dienomis. Tie patys medžiai šildėsi dabar saulės spinduliuose, kaip ir tuomet, tos pačios lūšnos, iš netašytų pilkų uolos gabalų sukrautos.

Kai jie įžengė į Nazaretą, visi jo gyventojai dar buvo paskendę saldžiuose ryto sapnuose, ir niekas nepastebėjo, kai Juozupas su šeima pasiekė savo namų slenkstį.

(Tęsia 2-me psl.)

ANT EŽERO KRANTO

Nurimusio Erie ežero bangos tyliai skalauna pakrantės akmenis. Permatomaj giedroj atviras vandenių plotas traukia žvilgsnį už akiračio. Bet čia pat, už nugaros, viršum Clevelando skleidžiasi iš kaminių dūmų danga. Ten rūpestis dėl duonos kasdieninės, rūpestis dėl lobio bei turto lydi darbininkus ir jų šeiminius. Ten vyksta nesutarimai, socialinė kova, piktadarybės ir gausūs nelaimingi atsitikimai.

Tarsi poilsio ieškodama mintis nukilo į tolimus, senus laikus, į Galilėjos žemę, kur Betsaidos miestelio (apie 100 mylių nuo Jeruzolimo) du žvejai rengia tinklą leisti į Genesareto ežerą. Ežero krantu kečiau praėjus sustoję ties jų valtį ir tarė jiems: — Eikite paskui mane, aš padarysiu, kad judu būtumėt žvejai žmonių.

Kas buvo tasai keleivis ir kokios galios turėjo tas jo posakis, kad tiedu žvejai, Simonas (būsimas apašt. Petras) ir jo brolis Andriejus, viską metę ir neatsisveikinę su namiškiais, išvyko su juo, nežinodami nei kur einą, nei kokį darbą dirbsią, nei ką pelnysią. Tą pat dieną, kiek toliau paėjęs, tas keleivis išsivedė ir kitus du žvejus: Jokūbą ir Joną, Zabedėjaus vaikus. Evangelijos rašytojai Matas, Morkus ir Lukas pažymi šį įvykį, suglausdami į keletą eilučių.

Tas keleivis — Kristus iš Nazareto miestelio už apie 20 mylių nuo Betsaidos. Jis buvo tik pradėjęs skelbti evangeliją: — darykite atgailą, nes dangaus karalystė arti. Jis negalėjo būti žinomas Betsaidos žvejams, nes kvietimas apaštaly buvo vienas iš pačių pirmųjų viešų Kristaus veiksmy. O vienok tie žvejai priėmė Kristaus kvietimą ir tuoj apleido namus, šeimas, žvejo amatą ir išėjo su juo į platų pasaulį.

Suprantama, kai kalinys ar vergas, kieno nors pakurstyti, progai pasitaikius, palieka nepakenčiamą prievartos jungą ir bėga į laisvę. Taip pat suprantama, kada godūs lobių žmonės puolasi į aukso kasyklas. Arba net, kada jauni vyrai eina trumpalaikės pramogos (avantūros) ieškoti. Bet žvejys Simonas turėjo uošvę. Jis buvo vedęs. Gal ir vaikų turėjo. Žvejai Jokūbas ir Jonas turėjo tėvą Zabedėjų, o gal ir motiną. Kokių minčių ar vaizdų vedami tie žvejai išėjo su Kristum, iš karto nėra aišku.

Pažinimas kurio nors tautos įvykio yra kur kas daugiau, kaip žinia, kada, kur kas įvyko ir kas buvo jo žymiausias veikėjai. Tokios rūšies žinios pateikiamos mokyklose besimokančiam jaunimui. Tai yra istorijos mokslo smulkūs, variniai pinigai. Bet iš suaugusio žmogaus, svarstančio kurį nors artimos ar tolimos praeties įvykį, reikalaujama ne tik žinoti pliką faktą, bet ir vaizduotėje matyti vyksmą ano laiko įvykio aplinkumoj bei sąlygose, suprasti, kodėl jis įvyko būtent taip, o ne kitaip, pažinti daugumą svarbesnių jo priežasčių bei socialinių jėgų, prieštaravimų, kliūčių, iškilusių ir nulėmusių tą įvykį. Pav. 1387 m. Vilniuj did. kunig. Jogaila apkrikštijo lietuvių tautą. 1918 m. vasario 16 d. Vilniuj Lietuvos Taryba pasirašė ir paskelbė Lietuvos nepriklausomybės aktą.

Ir vienas ir antras suminėti įvykiai nėra istorijos žinojimas. Mes turim susidaryti vaizdą ne tik kaip 1387 m. buvo krikštijami lietuviai pagonys, bet taip pat matyti tautos ir valstybės gyvenimą prieš ir po krikšto ir pažinti jėgas, veikusias už krikštą katalikišką ir prieš tąjį krikštą.

Panašiai yra ir su 1918 m. Nepriklausomybės Aktu.

Panašiai mes turėtume susidaryti vaizdą, kaip vyko Kristaus pasikalbėjimas su žvejais, kviečiamais būti jo artimiausiais mokiniais. Klaidinga būtų manyti, kad

Krustui ištarus vieną posakį, žvejai, nieko niekam nepasakę ir neišsiklausinę, tyliai išėjo paskui jį.

Kodėl žvejai išsikubino eiti su Kristum, palikdami Dievo globai savo namiškius? Gal Kristus padarė tokį stebuklą, kad jie neteko laisvos valios ir, negalėdami jam priešintis, tarsi būdami užhipnotizuoti, akilai sekė jį. Atrodo, čionai nebuvo padaryta nei stebuklo, nei kitos kokios prievartos. Kristaus evangelija ryso ant nevaržomo, laisvo klausytojų svarstymo ir išitinimo. Pakvietimas būsimo išdaviko Judo Iskarijoto į apaštaly būrį šalina prielaidą, kad Kristus stebuklingu būdu apaštalus pašaukė prie savęs. Žvejai bus patys apsisprendę pakeisti gyvenimo būdą. Kuriais sumetimais kiekvienas tai padarė, galėtų atskleisti mums literatai rašytojai bei poetai, sugebą išgyventi į svetimą sielą.

Remdamiesi kai kuriomis evangelijos vietomis, mes galim tarti, kad vienu iš ketos sumetimų buvo numatyta materialinė gerovė. Iš Kristaus posakio: aš padarysiu, kad judu būtumėt žvejai žmonių, — būsimieji apaštalai padarė išvadą, kad tas gaudymas žmonių bus pragyvenimo šaltinis ir pelnas.

Posakis "žvejai žmonių" žvejams buvo neaiškus: žmonės gaudė valdžios sargybiniams (policijai), plėšikai pastodami kelią gaudė keleivius, mokesčių bei muitų rinkėjai skolininkus, politinių grupių vadai sau šalininkus, kunigai traukia savai religijai daugiau išpažintųjų, kovotojai prieš okupantus-romėnus vilioja į partizanų būrius, ir kiti panašūs gaudytojai. Iš pirmo susitikimo ir pasikalbėjimo su Kristum žvejai negalėjo suprasti ir itikėti, kad jie bus gaudytojai žmonių sielų išganymui ir dangaus karalystei, kaip moko krikščionių Bažnyčios. Tada jie dar neturėjo galvoj antgamtinės, nežemiškos laimės ir negalėjo jai aukoti mažturčio gyvenimą ir pasiimti dar skurdesnę benamio klajoklio dalį.

Imkim ištikimusius, geruosius apaštalus. Po kelerių metų gyvenimo su Kristum ir nuolatinių jiems pamokų skyriūm nuo minios jie klausia savo mokytoją: kokis bus jiems atlyginimas už tai, kad jie paliko dėl jo savo namus ir šeimas. Vaikščiodami su Kristum apaštalai buvo išitinkę, kad jie už savo tarnybą jam gaus materialinę naudą. Paskutinės Vakarienes metu ap. Tomas sako: — Viešpatie, mes nežinome, kur tu eini. Ap. Pilypas prašo: — Viešpatie, parodyk mums savo tėvą ir bus mums gana.

Šių klausimų naivumas liudija apaštaly nesuvokimą Kristaus evangelijos, Naujojo Įstatymo. Pats Kristus su liūdesiu at-sako jiems: — tiek daug laiko esu su jums ir jūs nepažįstate manęs.

Net Kristui prisikėlus iš numirusių tie ištikimieji apaštalai, sutikę jį, klausia: — Viešpatie, ar šiuo laiku sugrąžinsi Izraeliui karalystę? (Apašt. D. 1, 6). — Išėję visą evangelijos mokslą ir turėdami prieš akis prisikėlusį iš mirusių, jie nesirūpina nei savo, nei kitų dvasiniu atgimimu, bet sielojasi žemiškais dalykais, Izraelio (Žydų tautos) nepriklausomybės atgavimu. Kiekvienu atveju visa tai rodo, kad Kristui mirus apaštaly pasaulėžiūroj žemiškieji dalykai dar žymiai persvėrė antgamtines vertybes. Betsaidos žvejų domėjimasis dangiškais reikalais, Kristui pirmą kartą atsilankius pas juos, turėjo būti kur kas menkesnis, kaip po kelerių metų.

Taigi išeinant su Kristum į platųjį pasaulį, apaštalam turėjo būti daugiau ar mažiau aiškus bent šaltinis jų pragyvenimo. Iš kokių lėšų ar atlyginimo gyveno Kristus ir jo 12 apaštaly, nuolatose keliausiu po Judėją ir Galilėją iš vienos vietos į kitą, šv. Raštas beveik neužsimena. Dalmi gal iš dovanų, kurias dėkingi gausiai išgydyti ligoniai galėjo jiems duoti. Pamaldus parapijona turi net išizeisti tokiu

žemiško pobūdžio paklausimu. Ar leistina iš viso teirautis apie Kristaus ir apaštaly valgi, drabužius, guolį ir kita ką, jeigu Kristus paversdavo vandenį į vyną, penkiom žuvim ir septyniais kepalais duonos pamaitindavo kelis tūkstančius žmonių ir dar likdavo 12 pintinių trupinių. Parapijonui aišku, kad jie maitinosi stebuklais gaunamu maistu. Kristus gi aiškiai pasakė: — Nekraukite sau turtų žemėj... Nėbūkit bailiai, susirūpinę savo gyvybe, ką valgysite... Žvilgterėkite į dangaus sparnuočius... į lelijas...

Tačiau Kristaus pavyzdžiai ir šventųjų gyvenimo aprašymai liudija, kad stebuklai buvo daromi beveik visuomet naudai kitų žmonių, bet ne savo gerovei, ne savęs išgelbėjimui nuo mirties, ne savęs išgydymui. Tyruose pasninkaujantį Kristų, Dievo Sūnų, velnias gundė paversti akmenis į duoną ir pasisotinti. Arba užneštą ant bažnyčios viršaus Kristų vėl gundė šokti žemyn ir nesusižeisti. Nenorėdamas suteikti velniui pramogos, Kristus pasiuntė jį tarnauti Dievui ir atsisakė daryti stebuklą savo asmeninei naudai. Minia nelauko stebuklu tai, kas eina betarpinei naudai stebukladario.

Apaštalai ir Kristus maitinosi ne stebuklinga duona, bet paprastu maistu, kaip ir visi ano laiko žydai. Eidami per javų lauką, kurių jie nesėjo, apaštalai skynė varpas ir valgė grūdus. Kartą Kristus nusi-skundė neturįs kur galvos priglausti, kai tuo tarpu paukščiai turi lizdus ir žvėrys urvus. Vėl kartą Kristus buvo labai alkanas. Pakelė pamatęs figos medį, ieškojo vaisių. Neradęs jų, jis užsirūstino ir stebuklingai prakeikė neveisingąjį medį taip, kad anas tuoj nudžiūvo. (Mato 21, 18).

Figos medis buvo nubaustas vien už tai, kad jis neturėjo vaisiaus alkanam keleiviui pasistiprinti. Kas žino, gal vakar dieną kiti keleiviai buvo nuskynę jo vaisius? Mūsų prastu samprotavimu, Kristus galėjo viena akimirka stebuklingai išauginti figų ant to medžio ir pasimaitinti kartu su apaštalais, užuot baudęs medį, neturin-tį nei sąmonės, nei valios. Čionai matome, kad Kristus, būdamas alkanas, nedarė stebuklo savo tiesioginei naudai.

Stebuklai ir velniai kažkaip laikosi kartu (koegzistuoja). Jokioj kitoj šalyj, atrodo, nebuvo tiek daug velnių apsėstų žmonių kaip žydų žemėj. Iš tikrųjų, ten Kristus padarė nepaprastą daugybę stebuklų. Ispanijoj, Portugalijoj, Italijoj, Lenkijoj (o gal ir Lietuvoj), kur buvo gyvi ir veiklūs velniai, ten dažnai pasirodydavo stebuklingi dalykai. O tokioj Anglijoj, Švedijoj, JAV, kur velnio butis labai skurdi, ten stebuklų kaip ir nėra. Tiesa, ten pasireiškia įvairūs kažkokie keisti, pasakiški, paslaptiniai (okultistiniai) įvykiai, kurių daugybę aprašė prieš kiek laiko p. Prons-kus "Naujienose". Bet jie nelaikomi stebuklais.

Aprašydamas Paskutinę Vakarienę, ap-Jonas prasiarė truputį apie Kristaus ir apaštaly ūkinius reikalus bei pragyvenimo lėšas:

— Jėzus jam tarė: *Ką manai daryti, daryk greičiau. Nė vienas iš buvusių prie stalo nesuprato, kam jis tai pasakė. Kadangi Judas laikė piniginę, tai kai kurie spėjo, jog jam pasakė: Nupirk mums, ko privalome šventėms, ar kad duotų šį tą beturčiams. Taigi, jis, priėmęs kąsnelį, tuojau išėjo. Buvo jau naktis.* (Jono 13).

Ši evangelijos vieta kalba, kad Kristus ir apaštalai buvo sudarę lyg broliją, kuri turėjo bendrą pinigų kasą, iš kurios buvo imami pinigai patenkinimui jų bendrų reikalų. Toj bendroj kasoj kartais būdavę pinigų tiek, kad brolija duodavo išmaldas bei šelpdavo beturčius.

Galimas dalykas, kviečiami apaštalausti žvejai bus išsiaiškinę su Kristum ir numatę bendrą pinigų kasą, kaip pragyvenimo šaltinį.

KALBOS DALYKAI

REDAGUOJA
DR. P. JONIKAS

Rašytina BALFas ar Balfas?

Ir savo kalboje jau turime nemaža draugų, sambūrių, geografinių bei panašių pavadinimų sutrumpinimų, kurie susidarę iš pirmųjų atskirų pavadinimų žodžių raidžių. Pavyzdžiui, BALF, ALT, VLIK, LRD, JAV ir t.t.

Kadangi šie pavadinimai yra tikriniai vardai, žinoma, rašyti juos turime pradine didžiąja raide: Balfas, Vlikas ir t.t.

Netiktų rašyti šio šiek tiek trumpas visomis didžiosiomis raidėmis, tiksliai linksniuojamąją galūnę prikerdiant mažosiomis, kaip neretai spaudoje parašoma: BALFas, VLIKas.

Balfas, Vlikas rašymas yra paprastesnis, nes jis nesiskiria nuo šiaip atskirų "tikrųjų" kalbos žodžių rašymo; bene yra ir estetiškesnis.

Kai kurių santrumpų lyg nedrįstama pastaruojū būdu rašyti. Tai yra tokios santrumpos, kurios, gavusios galūnę, sutampa su kuriuo jau kalboje vartojamu žodžiu (homoniškai), pvz. *altas* (t.y. *Amerikos Lietuvių Taryba*). Bet galūnės ir čia nėra ko bijotis: viena, tą santrumpą rašome pradine didžiąja raide, taigi *Altas*; antra, iš konteksto, iš kalbos paprastai esti aišku, apie ką kalbama, kas iš tikrųjų turima galvoje.

Tai gi, vartodami minėtąsias santrumpas, rašykime jas, kaip ir šiaip tikrinius žodžius — *Balfas, Altas, Vlikas*...

Angliškųjų skolinių žodynas

(Tęsinys iš 1955.IV.2 "Literatūros")

fėlo, fėlo (fellow), žmogus, tais ir be būdvardžio apsieinama, nes pasakoma: Tas *fėlo* neišbėgs, neišbėgs, ba *palyctmonai* jau ant kulnų jam lipa. Nemanyk, kad tas *fėlo* yra mano *frentas, no, no*.

fėst (fast) turi keletą reikšmių, bet lietuviai vartoja jį tik trim reikšmėm, būtent: skubus, skubrus, greitas, spartus; skubiai, skubriai, greitai, spartūs; sandarus, sandariai (trečią jo reikšmė eina žemiau — su žodžiu *festyti*). — Mūsų *šapoj bosas* tik tuos darbininkus *laikina*, kurie yra labai *fest* — kaip mašinos! *Nerunyk* taip *fest*, juk matai, kad aš jau nepaspėju.

fėstyti (to fast), pasninkauti, gavėti — Maža tetenka Amerikoje *festyti*, ba čia kožną dieną mėsa valgo. *Festinau, festinau*, daktare, ir vos kelis svarus *nurediūsinau*.

fėlo, fėlo (fellow), žmogus, tais ir be būdvardžio apsieinama, nes pasakoma: Tas *fėlo* neišbėgs, neišbėgs, ba *palyctmonai* jau ant kulnų jam lipa. Nemanyk, kad tas *fėlo* yra mano *frentas, no, no*.

fėst (fast) turi keletą reikšmių, bet lietuviai vartoja jį tik trim reikšmėm, būtent: skubus, skubrus, greitas, spartus; skubiai, skubriai, greitai, spartūs; sandarus, sandariai (trečią jo reikšmė eina žemiau — su žodžiu *festyti*). — Mūsų *šapoj bosas* tik tuos darbininkus *laikina*, kurie yra labai *fest* — kaip mašinos! *Nerunyk* taip *fest*, juk matai, kad aš jau nepaspėju.

fėstyti (to fast), pasninkauti, gavėti — Maža tetenka Amerikoje *festyti*, ba čia kožną dieną mėsa valgo. *Festinau, festinau*, daktare, ir vos kelis svarus *nurediūsinau*.

fēt (fat), patukęs, sutukęs, nutukęs, ištukęs, riebus; riebalai, taukai. — Mano žmona, daktare, jau 300 svarų — baisiai *fēt!* Kopūstai būtų geri, bet kad nesvietiška *fēt*. Duok *beikino* su kiaušiniai, tik žiūrėk, kad *beikinas* nebūtų per daug *fēt*. Vienas daktaras man sakė, kad mano raukšlės atsirado ne tiek dėl senatvės, — iš teisybės, aš dar nesu labai sena, — kiek dėl stokos *fēt* po skūra.

Lietuviai žodį *fēt* (fat) daugiausia vartoja būdvardžiu, nors kai kada ir daiktavardžiu, tačiau amerikiečiai bei anglai ir veiksmazodžiu (to *fatten* — *tiū fētēn*, tukinti) ir priešveiksniu (*fatly* — *fētli*, riebiai).

fētē (fat lady), nutukėlė, riebuolė. — Ir apsiženi *fētē*, kuri, sako, mažne 400 sverianti.

fīj (fee), mokestis, alga, atlyginimas; kaina. — Pašaukia *plumerį* ir nepaklausia, kokia jo *fy*, tai nuplėšė 17 dolerių už 2 valandų darbą.

fjdyti (to feed), šerti, penėti, maitinti. — Aš geriau šunį *fydyti*, o ne tavo, latre tu!

fjdlaris (fiddler), menkas smuikininkas, o jei taip vadinamas ir geras smuikininkas, tai sakoma liaudiškai arba ir pajuokiamai; perkeltine reikšme: plepys, pliuskis, menknėkių mėgėjas. — Duok tam *fjdlariui* dešimtuką, jis taip gražiai *fjdlina*. Kai atena rinkimai, tai ir demokratai, ir republikonai pasidaro gerų laikų *fjdleriai*, ba jie visko žada, o nieko neduoda.

fjdyti (to fiddle), menkai smuikuoti, bet liaudiškai sakant, tai ir geriausiai smuikuoti reiškia tik *fjdyti*; perkeltine reikšme: plepėti, niekais užsiiminėti, menkas gudrybes rodyti. — Smarkiau *pfjdytyk*: ką tu čia čirpini, kaip miegodamas! Geriau tylėtum ir klausytum, vietoj niekus *fjdlinę* per visą vakarą.

fjfti-fjfti, pjpti-pjpti (fifty-fifty), pusiau, iš pusės; pusininkai. — Mudu su boba gyvename *fjfti-fjfti*: abudu dirbame ir abudu pinigų atskirai *seiviname*.

fjgeris, fjgeriai (figure, figures), skaičius, skaičiai. — Toks didelis *fjgeris*, kad ne suskaityti negaliu. Mano *Džia-*

nukas škūlė už fjgerius po šimtą gauna, ir jis sako, kad visus ten *bytingas*.

fjgeriuoti (to figure), skaičiuoti. — *Fjgeriavau, fjgeriavau* tuos prakeiktus *inkam taksus* ir vis tiek negalėjau *išfjgeriuoti*. Dabar man *yzē* su *fjgeriais*, ba ko aš *nesufjgeriuoju*, tai vaikai *sufjgeriuoja*, ba jie labai geri ant *fjgerių*.

fjgūra (figure), kūnas, stumuo; išvaizda, forma, paveikslas. — Norėjo *fjgūros*, kaip *svyt siktyn*, tai *rediūsino*, dvasinosi, kol džiova gavo — *kreizē. Išpeiperiavo fruntruimį* tokiais *peiperiais*, kurių *fjgūros* nei velnias, nei gegutė.

fjksēris (fixer), papirkėjas, kyšininkas, imčiū. — Aš žinau ir lietuvišką *fjksērį*, kuris prieina prie aukštų *politikierių* ir visokius *keisus* gerai *pfjksina*.

fjksyti (to fix), taisyti; perkeltine reikšme: papirkinėti, kyšininkauti, imčiauti. — Ne *netrajyk* to seno *karo fjksyti*, ba matai, kad jau tikras *džiunkas*. Kažkodėl čia man taip nesiseka šitos durelės *pfjksyti*.

Fjladelfjja (Philadelphia), trečias JAV miestas, kuriame gyvena apie 20 tūkstančių lietuvių. — Aš gyvenau *Fjladelfjjoj*, kada ten ėjo Lietuvos Socialistų Sąjungos organas "Kova".

fjlynimas (feeling), beveik išimtinai vartojamas tik jautimosi reikšme, taigi: — Koks jau čia mano *fylynimas*, turint devyniasdešimt metų ir gyvenant ant ubagiško *penšino*.

fjlyti (to feel), justis, jausti, jaustis; liesti, lytėti, čiupinėti. — Su šitais trim pirštais, daktare, aš nieko *nefylinu*, ba jie visai nutirpę. Na, kaip *fylini* po vakarykščio *piknyko*? Tą neįvyntą duoną visi *fylyna* nagais, net šlykštu darosi.

fjлма (film), paveikslinė juosta, arba kinematografo odelė, bet A. lietuvių dažniausiai vadinama judamuoju ar krutamuoju paveikslu, kuris rodomas šviesinių paveikslų teatre (kine), filmas. — Šį vakarą į *saliūną* neisiu, ba rodo iš seno krajaus *fjlmą*, tai eisiu pažiūrėti, gal ir mano miestą parodys.

(B. d.)

Dr. Alg. Margeris

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS.

ANT EŽERO KRANTO

(Atkelta iš 5-to psl.)

Tūlam skaitytojui gali kilti mintis, ar suderinama su Pamokslu nuo Kalno bendra apaštaly pinigų kasa, turinti išteklių pinigų. Kitam pasidarys neaišku, kaip galėjo būti, kad meilės nuostato skelbėjas Kristus pakurstė žvejus palikti tėvus, žmoną, ligotą uošvę Dievo Tėvo globai ir išvedė juos iš namų. Čia buvo suardyta nesuardomoji santuoka. Deja, šių sunkių klausimų aš nesimu spręsti.

Žvejų-apaštaly kvietimas, atrodo, buvo toks paprastas įvykis, kad mintis ties juo nesustojo, kaip ties antkapio užrašu, kol nedėjom pastangų sudaryti sau vaizdą ir turinį jų pasikalbėjimo su Kristum romėnų okupuotoj žydų žemėje.

Jaunimo auklėtojai, dorovės ir religijos mokytojai, visuomenės veikėjai, jei jie

randa vertingu dalyku apsinkinti sielą žmogaus iš minios žinių-nežinių našta, turėtų galima stipriau žadinti ir ugdyti sugebėjimą akivaizdžiai matyti (vaizduotė atkurti) vyksmą jų kalbamojo įvykio, vis vien ar jis buvo praėity ar dar numatomas ateity. Tardamas žodį — apsinkinimas — turiu galvoj jo dvasios (intelektu) apkrovimą kūrybiniu, pozityviu mintijimu bei darbu. Materialiniai arba pragyvenimo bei turto sunkumai (pyktis, išdidumas, neapykanta, pavydas, aistros, polinkiai daryti nusikaltimą ir kt.) tamsina žmogaus sąmonę bei dvasią. Bet įtraukimas į svarstymą beis preindim sunkiųjų, paskutinių žmogaus būties problemų, įprievolėnimas galima stipriau grįsti pasaulėžiūrinius įsitikinimus, sužadnimas siekio išreikšti grožį, atskleisti tiesą, įgyvendinti teisingumą bei meilę ir kti panašūs apsinkinimai yra labai vertinga veikla.

mai yra labai vertinga veikla.

Ne vien Kristus, bet ir kiti išminčiai, gyvenusieji prieš jį ir po jo, visais laikais nešė minioms liepsnojančios minties ir šviesos kalaviją (Mato 10, 34 prasme). Juo daugiau pranašas-mokytojas apsinkina klausytojų galvojimą naujais duomenimis, juo didesniu išminčium jis yra mūsų laikoms.

Klusnūs žemės traukai jūrų vandens siekia lygybės ir ramybės. Bet tie nenuoramom vėjai judina ir siūbuoja jos paviršių. Panašu ir žmonių minioj.

Genesareto ramios bangos tyliai plovė kranto smėlį, kuriuo ėjo Kristus su keturiais žvejais. Bet ir tada nebuvo ramybės Galilėjos žemėj, kaip nėra poilsio ir taikos čionai tolimoj šiaurėj ant šalto Erie kranto, o juo labiau šalyj, kur Nemunas banguoja... 1955 m. kovo 25 d.

Pasikalbėjimas su nepaprastaisiais

Toks jau žmonių ir vaikų būdas, kad jie vis ieško nepaprastų dalykų.

O ponai redaktoriai labai gerai žino tą būdą ir retai, labai retai, kada teparašo apie paprastą žmogų. Tik vienas mūsų dienraštis čia buvo pradėjęs talpinti pasikalbėjimus su paprastais žmonėmis, bet ir tai neilgai. Neįdomu ir nenaudinga.

Bet aprašymais nepaprastų žmonių tai tik mirga mūsų laikraščių puslapiai. Doktorai ir graboriai, kunigai ir komunistai, vagnys ir žmogžudžiai, dvigalviai vaikai ir vištos keturiom kojom, ir taip toliau. Įdomu ir naudinga.

Viena diplomuota žurnalistė parašė pasikalbėjimą su savo redaktorium, o kitas talentingas rašytojas — pasikalbėjimą net su pačiu velniu.

Ir mane ilgai ėmė pagunda parašyti ką nors nepaprastą. Bet ką gi tu čia, paprastas žmogus, nediplomuotas ir Dievo pirštu nepabadytas, gali padaryti? Ypač jeigu nežinai kelių į geresnius saliūnus, kur galėtum įsipilti talento, ir jeigu nepasitaiko jokio ypatingesnio velnio susitikti.

Tiesa, žinau čia vieną kitą tokį vilnietį. Tik ne nuo Vilniaus, o iš Olstryčio, atseit vilnininką. Bet prie tikro velnio jo ir nepriđėsi. Ir ragų tokių, kaip tikro velnio ar jaučio, neturi, ir lietuviškai kartais kiek supranta, ir lietuvišką laikraštį šiaip taip paskaito, ypač jeigu įdedi į lietuviškai — rusiško laikraščio viršelius.

Nors, pamatęs tikro lietuviško laikraščio viršelį, tikrai, kartais ima blaškytis, seilėtis ir šūkaukti, kaip tikro velnio apsėstas. Bet šiaip tai, sakau, daugiau panašus į paprastą davatką nei į velnią, tik vietoj kryželių ir škaplierių ant krūtinės nešioja raudonas žvaigždeles ir raudonus skudurėlius. Netgi laikada galima su tokiu beveik kultūringai pasikalbėti, ypač jeigu išlaikomas tam tikras atstumas, arba jį nuo tavęs skiria grotai ar kuri kita saugi pertvara, kad neįkástų, neapspiautų ar kitaip neapdergtų. Tokie priepuoliai, reikia, pripažinti, laikas nuo laiko pasireiškia beveik be ypatingesnės priežasties, vos koki žodį paminėjus ar neatsargiai išsitarus, kad Sibire, galbūt, šalčiau, negu Amerikoje.

O šiaip tai, sakau, prie tikro velnio ir nepalyginsi. Paprasta davatka ir daugiau nieko.

Taigi, nėra apie ką rašyti ir tiek.

Bet vieną kartą ir man laimė nusišypsojo ir, taip sakyti, priekį atsuko. Ir aš pamačiau tokį dalyką, kad dabar jau turiu apie ką parašyti.

Ir aš pasikalbėjau su nepaprastaisiais.

O buvo taip.

Turiu aš čia tokį geradarį Bigdžianą. Tai senas amerikonas, daug visko matęs. Andai tas Bigdžianas tik neišvertė mano durų, pasibeldęs savo milžiniška ranka.

— Dėk kepure, — sako, — ant

galvos. Važiuojam!

Susėdom ir važiuojam. Kelias raitosi apie kalnus ir kalnelius. Žiūriu — Bigdžianas prisikrovęs vaisių, saldainių, laikraščių, gėlių ir kitokių daiktelių. Aš jį ir klausiu:

— Tai kur? Gal piršlēm?

Žinote, Bigdžianas yra senas singelis.

O jis sako man:

— Matei rusio katorgą, vokiečio kacetus, o aš tau parodysiu, kas yra čionai...

— Ar ir Amerikoje yra kokių kacetų? — nustebež klausiu.

— Nau, — sako. — Šitoj kontrėj tokių tinksų nėra. Aš tau parodysiu kreizaužę.

— Kas tai per šapa? Ką ten dirba?

— Nau, — sako. — Tai ne šapa ir ne džela. Tai durnių namai. Aš ten pustrėčių metų buvau...

— Tu, Džianai, ten buvai?...

— Šiur, per vačmoną... Ne-laikinu aš to pleiso.

Bigdžianas susiraukęs patyli kiek ir vėl pradeda:

— Buvo ten ir tas mūsų kaimynas Sākaučius, kuris tau tik atvažiavus atnešė dovanų glėbį Laisvės ir senų skustuvėlių. Ir jis pastojo vačmonu, bet vėliau jį uždarė...

— Kodėl? — neiškentęs išterpiu.

— Sukreizavojo su durniais bekalbėdamas. Pasakė doktorui, kad ten yra durnių, kurie razumnesni už daktarą. Tai ir uždarė. Daugiau ne pusę metų išbuvo. Daug triubelio turėjom, kol iš-ėmėm...

Ir vėl Bigdžianas nutyla ir susiraukęs pro vairą žiūri į tolį.

O aš galvoju apie tą Sākaučių, kuris buvo uždarytas su durniais, o dabar valdo keletą namų ir platina Laisvę.

— O mus, Džianai, ar neužda-

rys? — staiga paklausiau.

Bigdžianas linksmai nusišypsojo ir sako:

— Nau. Jie mane žino ir laikina. Aš vis nuvažiuoju ten ap-lankyti pažįstamų ir vis nuvežu kai ką... Žinoma, turi vačytis, kad nepamestum leidimo išeiti. Tada būtų triubelis...

— O ar didelė ta kreizaužė,

kiek kambarių? — neiškentęs pasiteirauju.

— Mai gaš, — sušunka Bigdžias, — tu klausk, kiek aužų, o ne ruimų... Ten didesnis miestelis ir už Kamajus, o durnių tai daugiau, negu visoje Lietuvoje...

— O kas juos ten surinko? Ar jie patys suėjo? — klausiu.

(Tęsinys 10 psl.)

SU GRAŽIAUSIA PAVASARIO ŠVENTE VELYKOMIS
VISUS SAVO KOSTUMERIUS, DRAUGUS
IR PAŽĪSTAMUS SVEIKINA

MARCIE'S TAVERNA

Jauki ir linksma lietuviška užėiga

837 West 34th Place

Nuotaikingų ir ramių Velykų visiems
kostumeriams, draugams ir pažįstamiems
linki

K. ŪKELIS

Jaukios ir lietuviškos užėigos savininkas

3436 So. Lituanica Ave.

SU GRAŽIAUSIA PAVASARIO ŠVENTE VELYKOMIS,
SVEIKINU VISUS SAVO DRAUGUS,
KLIJENTUS IR PAŽĪSTAMUS

CHARLIE URNICH-URNIKAS

NOTARY PUBLIC RAŠTINĖ

Pirkdamas bet kokią nuosavybę, visada čia gausi
teisingą ir sąžiningą patarnavimą

2440 West 69th Street

HEmlock 4-4859

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ LINKI
Klijentams, Draugams ir Visiems Lietuviams

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

CHARTERED AND SUPERVISED BY THE UNITED STATES GOVERNMENT

2202 WEST CERMAK ROAD

VIRGINIA 7-7747

“PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS”

LINKSMŲ PAVASARIO ŠVENČIŲ

VELYKŲ VISIEMS LIETUVIAMS

LINKI

ALFONSE F. WELLS

TEISEJAS

Linksmų Velykų visiems savo kostumeriams,
draugams ir pažįstamiems linki

GOLD COAST INN

JOE IR PRUDENCIJA RACUNAI, sav.

Degtinė, vynas, alus ir malonus patarnavimas.

2525 West 71st St.

Tel.: REpublic 7-9785

Nenukeltinas reikalas

Viename "Drago" kultūrinio priedo buvo idėtas dėmesio vertas kompozitoriaus Vlodo Jakubėno straipsnis apie dainininką Stasį Baranauską. Ligi šiolei jį straipsnis niekas neatsiliepė, o būtų gera, kad jį perspaustų ar bent pasvarstyti visi mūsų tremties laikraščiai.

Vladas Jakubėnas, vienas iškiliausių mūsų muzikų, teoretikų ir praktikų, kurio autoritetu šioje srityje galime pasikliauti, teigia, jog Stasio Baranausko asmenyje galime turėti pasaulinio masto dainininką, tik... reikia jį ištraukti iš plieno fabriko ir sudaryti

sąlygas porą metų pasimokyti, kad galėtų pamėginti prasižvelgti iš pirmo žvilgsnio mūsų tautinėje parapijoje į pirmuosius pasaulyje.

Nėra reikalo aiškinti, kad lietuvis pasaulinio masto dainininkas ne tik teiktų garbę mūsų tautai, bet paremtų ir šalies vadavimo darbą, — būtų dar vienas galingas šauksmas, jog žudoma mažutė tauta, kurios genijuje slėpi didelis kūrybinės galios.

"Drago" kultūrinio priedo redakcija Vlodo Jakubėno straipsnį idėjo, bet aprūpino ir savo pastaba, kuri reikalą nukelia "ad kalendas grekas"

arba "na swięte nigdy". Savo pastaboje redakcija teigia, jog mes turime ir daugiau panašių atvejų "ir tai ne vien iš muzikos srities". Dar redakcija sako, jog "suorganizuotas stiprus kultūros fondas galėtų plačiau, planingiau padėti panašias problemas spresti".

Tikime, kad "Drago" kultūrinio priedo redakcija žino ir daugiau tokių ryškių "atvejų" ir pasaulio garsenybes, dar labiau ir nuoširdžiai tikime, kad kultūros fondas "padėtų tokias problemas spresti", bet... tų kitų "atvejų" redakcija dar nepaskelbė, o kultūros fondas dar nesuorganizuotas. Gi metai bėga ir bėgs, o dainininkas Stasys Baranauskas vis maišys tirpinamą plieną Gary fabrike. Ir gali atsitikti, kad mes turėsime kultūros fondą, o Stasys Baranauskas nebeturės balso.

Atrodo, "Drago" kultūrinio priedo redakcijos pastabą prie Vlodo Jakubėno straipsnio reikia nubraukti ir jį reikalą pažūrėti konkrečiau žvilgsniu.

Mūsų visuomenė, kurią spaudoje daug kas mėgsta pabarti ir pamokyti, tebėra dar labai jautri. Ji per Amerikos lietuvių tarybą sutelkia lėšas krašto vadavimo darbui, ji, remdama Balfą, gelbsti ne vieną tautietį, atsidūrusį neišbrendamoje, beviltiškoje padėtyje, jos lėšomis gyvuoja Vasario 16 gimnazija, toji pati visuomenė moka surinkti lėšų mūsų nusipelnusiems žmonėms namams pirkti arba tiems mūsų didžiūnams, kurie nukeliavo anan pasaulin, paminklams statyti...

Atrodo, reikia tik pradininkų Stasiui Baranauskui Remti Komitetui suorganizuoti ir keiti tūkstančiai dolerių būtų vi-

sai nesunku surinkti. Tuo labiau, kad šioje srityje mes turime daug gražių pavyzdžių iš mūsų pirmųjų ateivių Amerikon veiklos: jų lėšomis ne vienas lietuvis dainininkas buvo mokslinamas čia, Amerikoje, ne vienas pasiekė garsiąsias Italijos dainavimo mokyklas, ne vienas buvo padovanotas mūsų valstybinei operai Kau-

ne. Vladas Jakubėnas netvirtina, kad šis žygis pavyktų visu šimtu procentų (ir kas gi tai galėtų tvirtinti?), bet, vartojant "Drago" kultūrinio priedo terminologiją, Stasio Baranausko asmenyje turime "patį ryškiausią atvejį iš muzikos srities", ir būtų nuodėmė nepamėginti, nes kas nieko nesiekia, niekad ir nepasieks.

Antanas Rūkas

Yra gėda nemokėti savo kalbos ir nepažinti savos literatūros! Norėdami daugiau susipažinti su senąja mūsų literatūra, neatidėliodami išsigykite prof. Vaclovo Biržiškos "Senujų Lietuviškų Knygų Istoriją". Knygos kaina: kietais viršeliais \$3.00, minkštais \$2.00.

Užsakymus adresuokite:
NAUJENOS,
1739 S. Halsted Street,
Chicago 8, Ill.

— Mažieji lietuviai trentyje nori mokytis. Padėk jiems savo auka!

Literatūros vakaras Alei Rūtai pagerbti

DETROIT, Mich. LB Detroito apylinkė 1954 metų romano konkurso laimėtojai Alei Rūtai Arbačiauskienei pagerbti ruošia literatūros vakarą. Vakarą įvyks balandžio 16 d., šeštadienį, 7 val. vak. Hispanos Unidos salėje. Programoje dalyvaus pati laureatė Alė Rūta, Vitalis Žukauskas, Bernardas Brazdžionis ir Detroito gyvenantieji rašytojai: Dr. J. Kaupas, B. Gražulis, M. Sims ir M. Bavarskas. Be to, programoje sutiko dalyvauti Galinos Gobenės vadovaujama tautinių šokių grupė.

Po programos bus šokiai geram orkestrui grojant ir veiks puikus bufetas.

Visuomenė kviečiama savo gausiu atsilankymu pagerbti mūsų laureatę ir prisidėti prie bendruomenės pastangų šį literatūros vakarą suruošti.

Iki pasimatymo pirmame pavasario vakare! K.

"NAUJENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, MOKSLININKAI, VALSTYBININKAI, DVASININKAI, PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI. JIE ŽINO, KAD NAUJENOS PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RASTUS.

LINKSMŲ IR LAIMINGŲ VELYKŲ
LINKI VISIEMS GERIEMS
LIETUVIAMS

JOHN T. ZURIS

TEISEJAS

Velykų švenčių proga mielus klientus ir prietelius sveikina

Z. UMBRAZIUNAS
F. H. HALVORSEN CO.

3145 West 63rd Street
HE 4-4300 — PO 7-2009

Linksmų Pavasario Švenčių — Velykų
Visiems Lietuvams Linki

ANTHONY A. OLIS

Sanitary District of Chicago
Prezidentas

LINKSMŲ
VELYKŲ
VISIEMS

DISTRICT SAVINGS
and LOAN ASSOCIATION
3430 South Halsted Street
Phone: Cliffsides 4-0104

OFFICERS	President	DIRECTORS	Secretary
THOMAS S. JANULIS	JOHN BUDRICK	THOMAS S. JANULIS	JOSEPH M. MOZERIS
JOSEPH M. MOZERIS	MARY EISIN	JOHN JANULIS	JOHN BUDRICK
JOHN E. SEPUTIS	Asst. Secy - Treasurer	FRANK DIKAS	STANLEY STANEVICH
		JOHN E. SEPUTIS	MARY EISIN

SVEIKINA DRAUGUS IR RĖMEJUS SU VELYKŲ ŠVENTE

VALDYBA IR DIREKTORIAI: Iš kairės į dešinę (sėdi): T. Rypkevičius — sekretorius ir bendrovės vedėjas, K. P. Gugis — prezidentas, K. M. Augustas — išdininkas. Stovi (iš kairės į dešinę): Alex Naglis, Paul Miller — viceprezidentas, Olga Rypkus — sekretoriaus asistentė, P. J. Ridikas, Wm. Mankus ir P. Pačkauskas.

UNIVERSAL
SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
1800 SO. HALSTED STREET CHICAGO, ILLINOIS

VALDYBA:

K. P. GUGIS, prezidentas T. RYPKEVIČIUS, sekretorius ir vedėjas
P. MILLER, viceprezidentas K. M. AUGUST, kasininkas
OLGA RYPKUS, sekretoriaus padėjėja.

DIREKTORIAI:

WM. MANKUS, A. NAGLIS, V. PACHKAUSKAS IR P. J. RIDIKAS

(Tęsinys iš 7-to pusl.)

— Džizus Kreis,—vėl nustum-
ba Bigdžianas. — O kur tu ma-
tei, kad durnas pasakytų, kad jis
durnas? O kreizauzėn tai ir dur-
nas neina. Surinko. Valdžia ir
žmonės. Savieji. Tegul valdžia
tave paims, o tu tik pakalbėk,
kas nereikia, tai ir uždarys. Ir
niekur neišeisi, nes būsi durnas...

— O ir savieji kartais uždaro?
— Vėl klausiu.

— O jes, uždaro. Štai Džiovas
uždarė savo seną motiną — nenor-
ėjo auzoj laikyti. O Čarlij užtai-
sė jo leidė...

— Kodėl? Kaip ji galėjo tai pa-
daryti? — neiškenčiu neklausęs.

— Nelaikino. Paprašė savo
draugus, ir tie pasakė, kad dur-
nas. Pagirdė polismonus, ir tie
išvežė. Čia tokia kontrė — vačy-
kis daktarų ir leidžių...

Aš pažiūriu į Bigdžianą, ar ne-
juokauja. Noriu paklausti, kodėl
jis singeliu paseno, bet susilai-
kau.

Tuo tarpu mūsų karas sustoja
prie kreizauzės vartų. Bigdžianas
per langelį pasikalba su sargybi-
niu, paima iš jo kažkokį raštelį,
ir važiuojam toliau.

Namai ir nameliai tarp medžių.
Gatvės ir gatvelės švarios. Vien-
nur ir kitur būreliai bei atskiri
žmonės kažką veikia.

Bigdžianas dar kartą sustoja
prie raštinės. Pasikalba, parodo
raštelį ir grįžta su palydovu.

Raštinės tarnautojas sako:

— Štai mūsų Valerjonas jums
padės viską surasti. Jis jau vi-
siškai sveikas ir greit važiuos
namo.

Valerjonas rimtai pasisveiki-
na.

Pradedame lankyti pažįstamus
ir dalinti dovanas.

Praeiname sunkiai sergančių-
jų skyrių. Tai tikri ligonys. Kiti
klaidžioja lyg be atminties. O vie-
nas valgo... Ak, geriau nematy-
ti ir neminėti tokios žmogaus da-
lios...

Staiga pamatau koridorių san-
kryžoje prie taburetės grandine
prirakintą vieną tokį nepataiso-
mai pavojingo pamišelio veidu.

— Ei, Džianai, — sakau, — ko-
dėl šitas durnius prirakintas?

— Tylėk, — sudraudžia mane
Bigdžianas, — jis supranta lie-
tuviškai. Tenai jo raktų grandin-
elė. Tai senas vačmonas Dži-
mas. Jis čia tarnauja dar nuo to
laiko, kai raudonųjų tūzas čia
buvo...

— Helo, Džim! — linksmi pa-
sisveikina Bigdžianas.

— Helo, Bigdžian! — rimtai
atsako Džimas.

Einame toliau. Valerjonas iš-
kilmingai mus lydi.

Eidamas Bigdžianas pasakoja
savo nuostabius ir kartais šiur-
pius atsiminimus. Bet kadangi
jie tiesioginiai neliečia šios te-
mos, aš jų šiuo kartu neminėsiu.

Einame į sveikesniųjų skyrių.
Valerjonas sako, kad tai nesą pa-
prasti ligonys, o beveik sveiki
žmonės. Bigdžianas juokauja,
kad tai esą nepaprasti durniai.

Surandame vieną vienuolę se-
selę, kurią turėjome aplankyti.

Ji sėdi prie lango ir kažką siu-
vinėja. Pakalbiname. Nieko ne-
nukalba. Paklausia mane, kada
atvykau į Ameriką, ar laikinu
šią kontrę ir prie kurios parapijos
prisirašiau.

Paliekame jai gėlių, vaisių,
saldainių, laikraščių, popieriaus
laiškams ir einame toliau.

Valerjonas sako:

— Ji visiškai orait. Viską dir-
ba ir su pažįstamais susirašinė-
ja, tik mano, kad tapusi popie-
žium, sugražins bažnyčią į tik-
rąjį krikščionybės kelią...

Ateiname pas seną Bigdžiano
ir Sakaučiaus bičiulį Maliūną. Sė-
di ir rašo straipsnius į raudonla-
pį. Šneka rimtai. Išgirdęs, kad
šis dypukas, susiraukia ir klausia:

— Sakyk, ar vokiečiai piauna
žmones?

— Aš nemačiau, — sakau, —
bet visi sako, kad piovė.

(Tęsinys 11 psl.)

VISUS MANO PIRKĖJUS SVEIKINU
VELYKŲ ŠVENČIŲ PROGA

L. KARVELIS
3322 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Kartu primenu, kad iš Europos gautos reto
gerumo ir gražumo šios prekės:

RAŠOMOS MAŠINĖLĖS su lietuvių, anglų, vokiečių, italų raidynais
LAIKRODŽIAI — OMEGA, CYMA, TISSOT ir kiti
VAIKAMS VEŽIMĖLIAI visokių rūšių
PLUNKSNAKOČIAI: 14 kt. aukso plunksnos su 10 m. garant., nuo \$5.00

KRAKIŠKIŲ DRAUGIŠKAS KLUBAS

sveikina su Velykomis visus

savo narius ir pažįstamus

Kartu kviečia visus atsilankyti į

MARGUČIŲ VAKARĖLĮ

šeštadienį, balandžio mėn. 16 d.

4256 SO. MAPLEWOOD AVE.

Linksmų Velykų visiems savo
kostumeriams ir draugams linki

GĖLININKAS URBA

4180 Archer Ave.

Tel.: Lafayette 3-5800

LINKSMŲ IR NUOTAIKINGŲ VELYKŲ LINKIU
VISIEMS SAVO KLIENTAMS, DRAUGAMS
IR PAŽĪSTAMIEMS

ANTANAS VILIMAS

Saugus, greitas ir tvarkingas
BALDŲ PERKRAUSTYMAS

3415 S. Lituanica Ave.

FRontier 6-1882

Linksmų Velykų švenčių linkime visiems

savo kostumeriams ir draugams

ŠUKYS-DOODY-ANTONISEN, INC.

3252 So. Halsted St.

CALumet 5-2520

**NELAUKITE —
RYTOJ GALI BUTI PERVELU!**

Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius,
ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis
parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimėi ištikus,
neturėsite jokių nemalonumų.

"Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters"

O'MALLEY & McKAY, Inc

222 WEST ADAMS STREET KAMBARYS 1043
Telefonas CENTral 6-5208

Generaliai Agentai šių Kompanijų:
COLUMBIA INSURANCE COMPANY
PEARL ASSURANCE COMPANY
LUMBERMEN'S INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO.
MICHIGAN FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY
AMERICAN AUTOMOBILE INSURANCE CO.
MASSACHUSETTS BONDING & INSURANCE CO.

Sveikiname šv. Velykų proga visus
mūsų klientus ir prietelius

Lietuvių Prekybos Namų Valdyba

FURNITURE CENTER, INC.

Vedėjas JUSTAS LIEPONIS

3222 South Halsted Street

Telef.: Victory 2-4226

(Tęsinys iš 10-to psl.)

— Gerai, kad nematei, — apsidžiaugia žurnalistas. — Vadinasi, nebendradarbiavai su mūsų klasės priešais.

Patyli kiek, pagalvoja ir vėl klausia:

— O kodėl bėgai iš Lietuvos?

— Norėjau Hitlerį pagauti ir Bimbai atvežt.

— Dac nais, — vėl apsidžiaugia Maliūnas. — Ju smart dypukas. O mes jau būtumėm jį čia sutvarkę. Mūsų galvinio vadas buvo ir pats tenai nuvažiavęs, bet jau tuleit...

Pasikrapšto apie ausį ir vėl sako:

— Paaukok mūsų laikraščio 35 metų sukaktuvėms vieną peidę. Čia mes visi taip nutarėm daryti. Būsi garbingai įrašytas ing mūsų tarpą. Ir tavo vardas bus prirašytas prie artikulo: "Ką rašo raudonlapio skaitytojai".

Čia Bigdžianas pradeda krauti ant stalo dovanas, ir taip aš lieku neįrašytas į garbingą nepaprastųjų... tarpą.

Maliūnas išskleidžia jam Sakaučiaus siunčiamus laikraščius ir visas išsipučia ir paraudonuoja, kaip kalakutas, pamatęs Maskvos vėliavą.

— Tai kam gi, — sako, — tą mėšlą man atvežėt?

Pažiūri Bigdžianas į laikraščius ir susiima už galvos. Ant stalo guli vienuolei skirti laikraščiai, o Sakaučiaus siūsti Maliūnui, matyt, pas vienuolę.

Pakeitęs laikraščius, Bigdžianas sugrįžta raudonesnis už Maliūną.

Eidamas toliau, Bigdžianas keikia:

— Tegul juos velniai, tuos popierius! Vis vačyk tu, žmogau, kurią rūšį ir kuriam durniui dabar paduot...

O Valerjonas sako:

— Tas Maliūnas be tų popierių pasidaro labai nespakainas. Jis ir bažnyčioje Vilnį skaito. Bet šiaip jis orait. Langų nedaužo, šunų nekandžioja, tik surinktų pinigų niekad neatiduoda. Dėl to draugai ir užtaisė jį čionai...

— O kokie ten du tipeliai kalbasi? — klausiu.

Valerjonas pažiūrėjo ir sako:

— Tai du naujokai iš dypukų: Demokratas ir Patriotas. Taip juos vadina čia. Tai visiškai orait vyrai, tik vienas galvoja, kad visi dypukai lygūs, nėra nei bajorų, nei muzikų, nei kitokių luomų, o tas kitas mano, kad Vliką galima sutaikyti su šefu.

Pro šalį praeina trys vyrai. Valerjonas, juos pamatęs, net stapteli.

— Kas jie? — klausiu.

— Tas iš dešinės yra Hitleris, o tas iš kairės — Stalinas. Jie abu orait. Tik tas vidurinis — Vytautas Didysis — yra rili kreizi.

— Kodėl? — nustebęs klausiu.

— Jis mano, kad jis yra visai sveiko proto Vytautas Didysis, o nežino, — čia Valerjonas apsidairo ir tyliai paslaptį pasako: — kad tai aš vienas esu čia tik visiškai sveiko proto ir tikras Vytautas Didysis. Tik jūs sss... — ir pridėjo Valerjonas pirštą

prie lūpų, — nes kitaip manęs iš čia neišleis, ir žus Lietuva...

Išvažiuodami, likusias dovanas atidavėm Valerjonui, o jis mums suteikė karališką palaiminimą.

Bet tas palaiminimas neišgelbėjo manęs nuo nemalonių pasikalbėjimo su nepaprastaisiais pasėkų.

Sekančiomis dienomis spaudoje pasirodė tokių žinučių:

— Vienas dypukas platina visokią spaudą. Tokių neaiškių tipelių reikia vengti.

— Hitlerio išpera bandė pavogti mūsų draugo spaudą, bet mūsų draugas ne kvailas ir laiku apsižiūrėjo.

— Vienas fašistas, apsimetęs "tavorščium", bandė prisigerinti prie mūsų draugo. Vačykites vyrai! Mums su jais nepakeliui.

O kitą sekmadienį klebonas iš sakyklos pasakė štai ką:

— Dievas saugo mus ir leido man iš tikrų šaltinių sužinoti, kad į šventą mūsų parapijos kūną įsimetė vėžys — tikras bimbininkas ir Maskvos agentas, kuris santykiauja su bedieviais ir bando platinti jų nuodus tarp mano avelių... Šventas raštas sako, kad sugedusį sąnarį reikia nupiauti ir išmesti. Todėl, broliai, nesibroliaukite su šėtonu... ir pirštu parodė į tą pusę, kur aš stovėjau.

Po to pamokslo jau kelintą kartą randu išverstą garbičių. O šį ryt prieš šandės radau savo katinėlį pakartą. Nežinau, kas bus toliau.

Geriau nesikalbėti su nepaprastaisiais. Ramiau.

PAVASARINIS
NAUJIENŲ
KONCERTAS
Balandžio 17 dieną
SOKOLŲ SALĖJE
2337 So. Kedzie Ave.

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

Mrs. A. Naujokas

MONARCH LIQUORS

Mr. J. Naujokas

Čia yra didžiausias pasirinkimas visokių rūšių vietinių ir importuotų gėrimų nupigintomis šventėms kainomis.

Savininkai ALEKSANDRA IR JUSTINAS NAUJOKAI

3529 S. Halsted St.

Tel. YA 7-6054

Linksmų Velykų visiems savo draugams ir kostumeriams linki

THEODORA GIEDRAITIS

Dot's Log Cabin

Savininkė

3533 So. Halsted St.

Telef.: VI 7-8040

ST. ANTHONY SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION

1447 SO. 49th COURT, CICERO, ILL.
Telefonai: TOWNHALL 3-8131 - 8132

JUOZAS GRIBAUŠKAS, Vedėjas

Veltui duosime dovanėlę

jei prikalsime jus pradėti taupyti dabar...

Kurie atidarys naują sąskaitą pas mus dabar su \$100, gaus piniginę, o moterys perlų karolių!

Pasinaudokite šia proga... išigykite dovanėlę ir pripraskite taupyti ateičiai... nes džiaugsitės patys!

Patarnautojos kalba lietuviškai.

LINKSMŲ PAVASARIO ŠVENČIŲ - VELYKŲ linkime mūsų kostumeriams ir visiems lietuviams

Stanley Litwinas, pres.

Carr-Moody Lumber Co.

STANLEY LITWINAS, PRESIDENT

3039 SO. HALSTED STREET

TEL. Victory 2-1272

PAVASARIO BEIEŠKANT

Žiema, šaltis — atsibodo.

Sakoma, jog patraukus į pietus, yra šilčiau. Tad vasario 28 dienos rytmetį, sumetę savo daiktus į mašiną, mūsų ketveriukė leidomės tų šiltesnių kraštų bei orų ieškoti. Ketveriukę sudarė ponios Elzbieta Draugelienė, Sofija Krajcek ir šių eilučių rašėjas su žmona Brone.

Riedame Illinois valstybės lygumomis. Tik juo toliau nuo Chicagos, tuo blogiau vyksta. Pradedant kelionę, grasino lietus, o pravažiavus kelio geroką galą — užklupo rūkas. Na, ir toks tirštas, jog teko dienos metu su šviesomis važiuoti. Buvo gana pavojinga, nes tik trumpam atstume buvo galima įžiūrėti priekyje esančias, o juo labiau iš šalies į kelią įvažiuojančias mašinas. Taip tęsėsi per porą šimtų mylių kelio. Pagaliau po smarkoko lietaus dingo rūkas ir saulė ėmė kaitinti.

Skriejo pro akis įvairūs gamtos vaizdai bei miesteliai su skurdžiaisiais jų gyventojais. Nors nevisi jie jau tokie skurdūs, bet lušnynų, tai jau į valias. Yra baltųjų skurdžiai gyvenančių, bet juodžiai sudaro didelę didžiumą. Juo įpiečiau

keliauji, juo skurdesni vaizdai matosi.

Sunku ir suprasti to skurdo priežastį. Aplūžusi, ant papuvusių stulpelių stūkso apipuvusi ir apšėpusi trobelė, kaip didoka šuns būda. Vaikai bėgioja purvini ir pusnuogiai, tačiau dažnai matosi beveik apynaujis automobilis stovįs prie tokios lušnelės.

Pervažiavus per Mississippi upės tiltą, atsiduri jau Missouri valstybėje. Iš karto nelabai žymi pakaita. Tačiau toliau matosi šiek tiek ir įvairumo. Kur matosi gražesnis — dažytas namas, ten, gali būti tikras, kad baltasis šeimininkauja. Gi palaikėse, tik ant stulpelių pastatytose, nedažytose lūsnose gyvena tik juodieji.

Kelias, it koks diržas, rieda po mumis. Kalvos ir kloniai pasilieka užpakalyje. Staiga prieš akis stojasi įdomi lenta su įrasu "Welcome to Arkansas". Vadinas, jau į trečią valstybę įrėdėjome. Lyg ir kalnuočiau ir įdomesni vaizdai. Saulė jau gerokai kaitina ir mes vienas po kito išsivėlkame iš žieminių rūbų.

Pravažiuojant pro miestelius bei ukius pastebi, kad čia jau lyg ir kita gamta. Jau dažniau pamatai žaliuojant tam tikrus lapuočius medžius bei krūmokšnius, o kai kurie ir žiedais pasipuošę. Taip ir nusiteiki, žmogus, pavasariškai — bežiūrėdamas į žaliuojančius laukus.

Ir taip besistebint įvairiomis apylinkėmis, pradėjome leistis nuo kalnų, kai staiga po kelių pasisukimų apie kalnus, prieš mūsų akis kaip ant delno išdygo miesto vaizdas. Tai Hot Springs, Ark. Mirguliuoja baltutėliai pastatai. O tų mašinų nepaprasta kamšatis. Taip ir riedame palengva besidairydami.

Ponia Draugelienė prieš ke-
(Tęsinys 13-tam psl.)

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

visus mokesčius čia sumokėjus

100% apdrausta

DRABUZIAI
GYDUOLĖS
ir t. t.

Jūsų giminės garba be jokių įjams išlaidų

CENTRAL PARCEL SERVICE, INC.

220 SO. STATE ST., CHICAGO
Tel. WAbash 2-9354

Atdara šeštadien. iki 1:30 popiet.

Linksmų Velykų švenčių linkiu visiems savo kostumeriams ir draugams

JOE VILIMAS

CONTRACTOR and BUILDER
Home Repairs — Real Estate

6753 SO. ROCKWELL STREET

CHICAGO, ILL.

Telef.: HEmlock 4-2323

PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINU

APIE JŪSU
INSULIACIJOS
PROBLEMAS

Dabar yra laikas įrengti savo namą žiemai.

Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies tako lentų ir namams materialų.

CARR-MOODY LUMBER COMPANY

3039 SOUTH HALSTED STREET

TEL.: VICTORY 2-1272

STANLEY LITVINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI

SKANIAUSIA IR SVEIKIAUSIA

LIETUVIŠKA DUONA AMERIKOJE

Grynų ruginių miltų, plikyta

Kepa VACLOVAS DUKŠTAS

(buvusioji Urbelio kepykla)

1800 W. 46th STREET, CHICAGO 9, ILL. Lafayette 3-1510
PARDUODAME VIETOJE IR VEŽAME Į KRAUTUVES

Linksmų Velykų švenčių visiems
savo kostumeriams, draugams ir
pažįstamiems linki

SHIMKUS DRUG STORE

3301 So. Halsted St.

Lafayette 3-8863

Linksmų Velykų švenčių linki savo draugams,
pažįstamiems ir klientams puikios
lietuviškos užkeigos savininkai

VILIUS
NEIMONTAS

IR
STASYS
KARPIS

3337 So. Lituanica Ave.

BRUNO'S KEPYKLA

"Kas valgo Bruno duoną, visad žydi kaip aguona"

3339 So. Lituanica Ave.

Telef.: CLIFFSIDE 4-6376

KUO LINKSMIAUSIŲ IR PUIKIAUSIŲ
VELYKŲ ŠVENČIŲ LINKI SAVO
KOSTUMERIAMS, DRAUGAMS
IR PAŽĪSTAMIEMS

PROGRESS FURNITURE CO.

SENIAUSIA LIETUVIŲ BENDROVĖS BALDŲ
IR NAMAMS REIKMENŲ KRAUTUVĖ

4181-3 ARCHER AVENUE

Lafayette 3-3171

(Atkelta iš 12-to psl.)

letą metų yra čia buvojusi. Tad ir rodo, ir aškina, kur yra tos garsiosios maudynės bei kiti įdomumai.

Bevažiuojant laukais, mus vasariškas karštis kamavo, o įvažiavus į miestą, visai prakaitas pradėjo pilti. Atrodytų, kad kaip tik ir tinka "Karštų šaltinių" vardas šiam miestui.

Nedelsdami pradėjome rūpintis vietos apsisotiti. Kreipiamės vienu adresu, bet ten mus visus nesutalpina. Turime dar kitą adresą, tai ponų F. Mickų prie 236 Court St., tik neturime supratimo į kurią pusę važiuoti. Tačiau viskam yra išeitis. Pasiklausiamė. Nurodo. Pavažiavę kiek, susirandame minėtu adresu namą, o jame ir linksmi nusiteikusius šeimininkus — p. Mickus. Susipažinom ir išdėstom savo reikalą. Parodo kambarius, ir tuoj susinešam savo "mojontką".

Ponai Mickai labai svetingi žmonės. Turi 17 vienetų atostogaujantiems. Nuomos irgi labai prieinamos. Važiuojantiems į Hot Springs patartina nevengti ir į juos atsikreipti. Suprantama, yra ir daugiau lietuvių ten įsikūrusių ir besiverčiančių kambarių išnuomavimu, tačiau su jais neteko susieiti į pažines, išskiriant p. Latuką, kuris turi puikų nakvyninį "dvarą" (court) prie 70 kelio,

įvažiuojant į Hot Springs. Vieną dieną buv. čekigiečiai p. Shaikai mus nuvežė ir supažindino su p. Latukais ir aprodė jų nuosavybę.

Ponai Shaikai jau per eilę metų gyvena Hot Springs mieste ir džiaugiasi, jei kas iš pažįstamų atvykę, suranda progą ir juos aplankyti. Seniau p. Shaikai turėję labai gražią rezidenciją užmiesty, tačiau būnant persunku ten gyventi — parduoti ir persikėlė į miestą. Dabar gyvena 444½ Prospect Ave.

Kas yra buvęs Hot Springs prieš keletą metų, tai dabar jau įgautų visai skirtingą vaizdą. Smarkiai vyksta statyba ir miestas plečiasi į visas puses. Kasmet vis daugiau ir daugiau žmonių atvykta pastoviam apsigyvenimui, o dar daugiau suvažiuoja turistų ir sveikatos ieškotojų.

Daugiausia čia verčiamasi iš gausingai besilankančiųjų. Yra įvairių ir kitų verslų, tačiau industrines dirbtuves steigti draudžiama. Tokiu būdu miestas turi kurortinį pobūdį ir yra švarus.

Kitą kartą papasakosiu ir apie tuos išgarsėjusius šaltinius.

Vincas Krėvė priklauso visiems lietuviams!

Skaitykite "N-nas"

Geriausios linkėjimai Velykų švenčių proga "Naujicnų" skaitytojams

KOSTAS VOLODKEVIČIUS
B R O K E R I S

REpublic 7-5000

REpublic 7-0618

Linksmų Velykų visiems draugams ir kostumeriams linki

MALELO CAMERA & ELECTRIC CO.

3336 So. Halsted St.

Tel: YArds 7-6067

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ visiems savo kostumeriams ir draugams linki

KWAIN'S CENTRELLA STORE
MEATS AND GROCERIES

2500 W. 45th St.

Tel.: LAFayette 3-2561

U GRAŽIAUSIA PAVASARIO ŠVENTE ŠV. VELYKOMIS
VISUS SAVO KOSTUMERIUS, DRAUGUS
IR PAŽĪSTAMUS SVEIKINA

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA

2443 West 63rd Street
PR 8-0833 — PR 8-0834

BUDRIKO

3241 So. Halsted St.

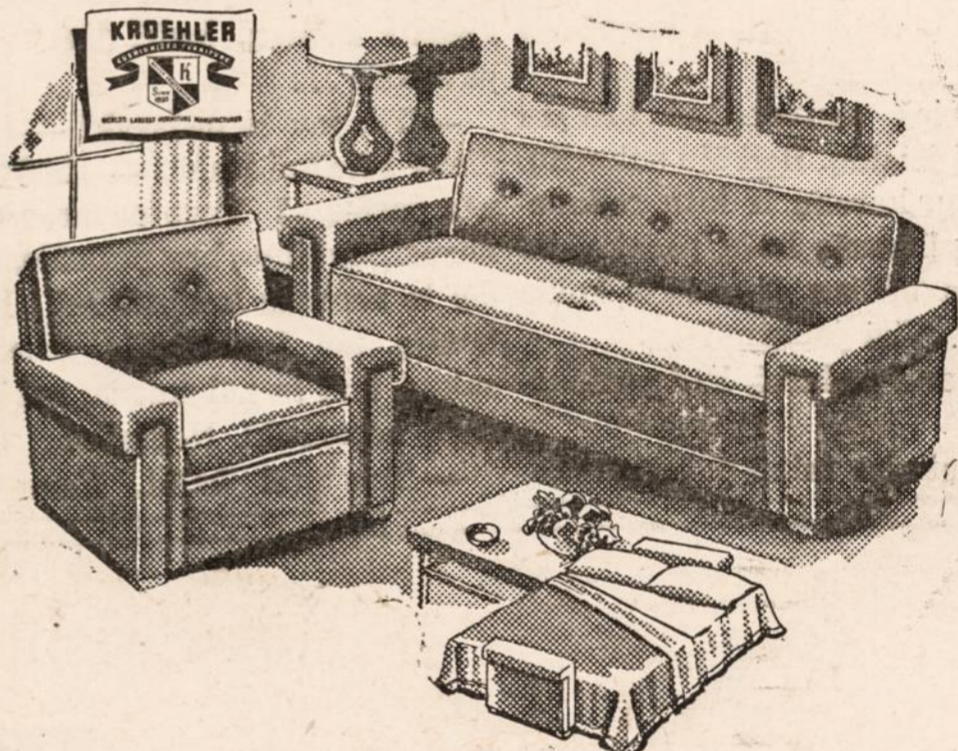
NAUJŲ
BALDŲ

3 aukštai ant 6 lotų!

PILNIAUSIAS

Namų Įrengimas

Naujų stilių ir medžiagų. Pullman, Kroehler, Simmons, Sealy, General Electric, Philco, RCA Victor, Frigidaire, Admiral, Zenith, Douglas, Bassett, Lees.

• DIDELI SUTAUPYMAI •

4 gab. Double Dresser miegamojo setas. Buvo \$188	Dabar \$ 98.00
2 gab. Parlor setai. Buvo \$169	Dabar 88.00
Studio Couches. Buvo \$89	Dabar 44.00
Hollywood lovų komplektas	Dabar 28.00
Plastikos Head Boards	\$3 ir aukš.
Sulankstomos plieninės Rollaway lovos, komplektas	Dabar 14.00
Puikūs medvilnės matracai, įvairaus dydžio	Dabar 9.95
Innerspring matracai. Buvo \$28	Dabar 15.00
5 gabalų Chrome Dinette setas	Dabar 38.00
Gaziniai pečiai. Buvo \$72	Dabar 44.00
Elektriniai pečiai, vartoti	Dabar 44.00
Hotpoint elektriniai pečiai, vartoti	Dabar 54.00
Maytag plovyklos, vartotos	Dabar 28.00
Maytag plovyklos, aluminijaus, vartotos	Dabar 34.00
Nauja Taylor Junior plovykla	Dabar 42.00
Naujas General Electric šaldytuvas, 8 kub. pėdų	
Pilno pločio Freezer. Buvo \$225	Dabar 144.00
Frigidaire naujas šaldytuvas	Dabar 144.00
Mažas vartotas Frigidaire	Dabar 44.00
Naujos plastikos TV kėdės, nupigintos	Dabar 6.00
Hoover elektriniai dulkių valytuvai. Buvo \$39	Dabar 19.00
Eureka, General Electric arba Hoover Tank Type	
dulkių valytuvai. Buvo \$79	Dabar 39.00
Credenza, Plastic Covered Case. Buvo \$42	Dabar 12.00
Maži aliejaus šildytuvai. Buvo \$30	Dabar 16.00
Angliniai šildytuvai. Buvo \$42	Dabar 19.00
Grynų vilnų blanketai. Buvo \$12	Dabar 4.00
30x36 dydžio kaurai	Dabar 98 centai
6x9 kaurai. Buvo \$24	Dabar 12.00
9x12 kaurai. Buvo \$38	Dabar 17.00
9x12 vilnų kaurai. Buvo \$69	Dabar 34.00
9x12 Linoleum. Buvo \$9.00	Dabar 4.00

LENGVI IŠMOKĖJIMAI

Krautuvė atidara ir nedėliomis nuo 11 iki 5 valandos.
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais iki 9:30.

JOS. F. BUDRIK, INC.

3241 South Halsted Street

Tel.: CALumet 5-7237

Paklauskite Budriko Radio Valandos ketvirtadienį 6 val. vakare.

Ką žmonės pasakys?

“Tai bent žmonelę turėsiu”, — galvojo apsivedęs Dūda, — “tokia meili, graži, darbšti ir taupi. Tai ne moteris, bet idealų idealas. Bet svarbiausia yra tai, kad ji pamaldi, nes jei moteris bijo Dievo, — ji dar daugiau bijos velnio”.

Niekas negalėtų jam prieštaurauti, nes visa parapija žinojo, kad jaunoji Dūdienė buvo pirmoji į bažnyčią ir paskutinė iš bažnyčios, tik niekas negalėjo suprasti, kodėl sau už vyrą ji pasirinko tokį ramaus būdo Dūdą, kada jai simpatizavo toks iškalbus Pučka.

Visi svečiai matė, kaip Pučka vestuvėse šoko. Prisispaudęs prie Dūdienės, kaip pirštas prie nago. Kažką šnibždėjo jai į ausį ir juokėsi. Bet Dūda buvo per daug džiaugsmu apsvaigęs, kad pastebėtų, su kuo ir kaip jo idealų idealas šoko.

Kitą po vestuvių dieną Dūdienė savo vyrui sako:

— Žinai ką, brangusis! Aš jau negalėsiu eiti dirbti. Ką žmonės pasakys? Visi juoksis. Sakys, kad Dūda anei cento neturi, jei jau savo žmonos neišlaiko ir darban varo. Negražu!

— Tas tiesa, — atsakė Dūda, — neik dirbti. Būk namuose, mano angele.

Praslinko savaitė. Dūdienė vėl sako.

— Prieš vestuves aš turėjau truputį išlaidų. Reikėjo suknelių, auskarų, karolių ir kitų reikmenų. Ką žmonės būtų pasakę, jei į šliubą būčiauėjus kaip kokia driskė? Visi juoktųs!

— Gerai padarei, kad pasipuolėi...

— Bet visa tai aš paėmiau skolon.

Už penkis šimtus. Reiktų tą skolą užmokėti. Ką žmonės pasakys, sužinoję, kad tu turi skolų?

— Gerai sakai. Skolas reikia apmokėti, — pasakė Dūda ir įteikė žmonai penkšimtinę.

Bet Dūda visiškai nežinojo, kad jo žmona vestuvinius papuošalus buvo pasiskolinusi iš krautuvės.

Praslinko dar viena savaitė. Dūdienė vėl sako.

— Mūsų kunigas stato naują bažnyčią. Jau visi kaimynai po kelis šimtus davė, o mes dar nė cento. Ką žmonės pasakys neradę laikrašty tavo pavardės. Laiskys tave bedieviu. Negražu! Fui!

— Reikės ir man kiek nors duoti.

— Ne “kiek nors”, bet šimtinę mažiausiai reikia! — jau griežtesniu tonu užprotestavo Dūdienė. — Ryt po išpažinties aš pinigus galėčiau įteikti.

Ir atidavė Dūda bažnyčiai auką. Bet jis nė nesapnavo, kad pinigai kunigo nepasiekė, bet liko Dūdienės pinigini. Kiekvieną laikraščio numerį Dūda atidžiai skaitė ir ieškojo aukotojų sąrašė savo pavardės. Slinko savaitė po savaitės, o Dūdos pavardės kaip nēr, taip nēr.

— Aš manau, kad reikia paklausti kunigą, kodėl jis mano pavardės...

— Tik jau to nedaryk! — Dūdienė griežtai įsakė. — Ką žmonės pasakys? Tavo pavardę per neapsižiūrėjimą bus praleidę, bet dėl to negražu kreiptis nei į kleboniją, nei į redakciją. Žmonės sakys, kad tu nei žmona, nei kunigu nepasitiki. Negražu!

— Teisingai kalbi. Kam čia

žmones varginti. Juk žino, kąd gavo.

Atėjo vasara. Dūdienė surado kitą prašymą.

— Žinai ką? Mums reikia mašinos. Visi mūsų kaimynai turi, o mes neturim. Ką žmonės pasakys? Sakys, kad tai ne jaunavedžiai, bet ubagai, jei jau mašinos neįstengia įsigyti. Negi eisim pėsti į piknikus!

— Mašiną būtų neblogai turėti, bet kas ją vairuos? Juk neitu, nei aš, — nemokame.

— Ponas Svirplys mus išmokys. Aš jau su juo kalbėjau. Jis sutiko.

— Tas tiesa, jis, rodos, gerai moka važiuoti.

Ir čia Dūda savo žmonos neapvyly. Nupirko labai gražią ma-

šiną. Bet Dūda visiškai nežinojo, kad, jam išvykus į darbą, su jo žmona į pamokas išvažiuodavo

(Nukelta į 15-tą psl.)

Aleksas Brinas

GENERAL CONTRACTOR

- Naujų namų statyba
- Namų remontavimas
- Vidaus įrengimai
- Garažų statyba

20 metų patyrimas
Greitas ir sąžiningas darbas

4339 S. Hermitage Ave.
FR 6-3922 LA 3-9719

Velykų švenčių proga sveikina visus savo artimuosius, draugus bei pažįstamus ir linki jiems ilgus metus džiaugtis pavasario šventėmis

PETRAS BIELIŪNAS FUNERAL HOME

4348 So. California Ave. LAfayette 3-3572
CHICAGO, ILLINOIS

Linksmų Velykų—Pavasario švenčių visiems savo draugams ir gausiems kostumeriams linki

NIDA CLUB

FRANCIS SELWELLN - EDWARD RADVILAS

1401 So. 48th Court

Cicero, Illinois

BEST WISHES FOR A HAPPY EASTER

JOHN F. KIMBARK

THE REPUBLICAN PARTY OF CICERO AND THE ELECTED OFFICIALS OF THE TOWN

JERRY JUSTIN
JOSEPH S. KRAL
JERRY HOLECEK
STANLEY PARRA

FRANK W. SPALE
FRANK I. KRAL
JERRY DOLEZAL
Township Committeeman

(Tęsinys iš 14-to psl.)

ne Svirplys, bet Pučka.

Kasdien Dūdienė išvažiuodavo su Pučka į pamokas, ir kasdien vis vėliau sugrįždavo. Kartais grįždavo tik apie rytą. Per visą naktį neramus Dūda stebėdavo laikrodį ir galvodavo apie galimas nelaimes. O Dūdienė jį visada nuramindavo.

— Kaip sunku išmokti vairuoti! Vakar įvažiuavau į griovį ir visą naktį vargom, iki išsikasēm.

— Būk atsargi, angelėli! — perspėdavo ją Dūda.

Bet Dūda nežinojo, kad per visą vasarą žmona vairo net nepalietė. Atėjo ruduo. Dūdienė pareikalavo kailių.

— Matai, jau šalta. Visos mano draugės turi gerus kailius, o manieji, — labai blogai atrodo. Reikia naujų. Ką žmonės pasakys? Sakys, kad Dūda kaip katinas nesirūpina savo žmona. Ne-gražu!

— Kailių tau reiktų, bet aš jau pabaigiau santaupas, — nedrąsiai pareiškė Dūda.

Dūdienė pikta sukando apatinę lūputę. Bet kas greičiau suras išeitį, jei ne moteris.

— Žinai ką? Gali man skolon paimti. Labai mažai reikia įmokėti. Per kelis metus nė nepajusi.

Tel.: 89-1957 Tel.: 3-4882
WHITNEY STAPLES
(STAPULIONIS) REAL ESTATE
Certified Property Manager

Visi atvykusieji telefonu ar atvirukais užsiregistruoja savo adresu. Suinteresuoti gauna užsiregistravusių adresus ir visas kitas informacijas.
Pardavimui dideli ir maži namai Miami, Miami Beach ir apylinkėse. Jei ieškai namų klausk Stapulionį.

1519 Congress Bldg., 111 NE 2nd Ave.
9251 Little River Blvd.,
MIAMI, FLORIDA

Tel.: 29-193

SLOPPY JOE'S BAR

JUOZAS IR MARGARETA
G A L A C K A S

Lietuviai savininkai maloniai sutinka kiekvieną tautietį keičiui.

VYNAS — ALUS — LIKERIAI
GERAS VALGIS

Didelė svetainė ekskursantams ir grupėms.

201 DUAVAL STREET
KEY WEST, FLORIDA

Ir nupirko Dūda žmonai kailius. Pagal jos pageidavimą, už du tūkstantuku, skolon.

Atėjo žiema. Dūdienė pastebėjo, kad iš jos vyro uždarbio jai nepakanka kojinių, batukams ir skrybėlaitėms, O skola nemažėjo. Augo nuošimčiai. Jos galvoje gimė nauja idėja.

— Žinai ką, brangusis? Tavo labai blogas darbas. Tu labai mažai uždirbi. Tu toks stiprus vyras. Tau reikia keisti darbas.

— Būtų gerai uždirbti daugiau pinigų, bet kur man eiti? — užklausė Dūda.

— Eik į liejyklą, — patarė Dūdienė. — Ten visi vyrai labai daug uždirba. Ar nebus tau garbė ir kitiems pasigirti, kad tu daug uždirbi.

Ilgai netruko ir Dūda jau dirbo liejykloje. Nešiojo verdančią lavą ir pilstė į formas. Jau pirmą dieną vos pavilkdama kojas, smėlį iš burnos spaudydama, jis grįžo taip išsitemęs, kad Dūdienė jį sunkiai atpažino.

— Tu atrodo baisiau už patį Liuciperį! — nedelsdama tarė Dūdienė.

Praėjo žiema. Atėjo visų laukiamas švelnus pavasaris. Dūda tebedirbo liejykloje. Nuolatos spiaudėsi kraujais ir skundėsi silpnu regėjimu, bet jautėsi patenkintas, kad skolos jau buvo baigiamos mokėti.

Vieną naktį kažkas švelniai pasibeldė į Dūdų buto duris. Skubiai iš lovos iššoko Dūdienė. "Koks čia velnias?" — pradėjo galvoti, — "nejaugi Dūda grįžtų?"

Vėl pasigirdo beldimas. Šį kartą garsesnis. Dūdienė pradarė duris. Nedrąsiai įėjo du švariai apsirengę vyrai.

— Mes atvykom jums pranešti, — vienas pradėjo kalbėti, — kad, žinot... įvyko nelaimė. Žinot... Hmm... Jūsų vyras...

— Žuvo, — įsiterpė drąsiau antrasis, — į verdančios geležies katilą įkrito...

Abu vyrai, jausdami atlikę niekam nemalonų mirties pranešimą, pareiškė užuojautą ir skubiai pasišalino.

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ
visiems draugams ir kostumeriams linki

COMMUNITY PHARMACY

C. KARECKAS, R. Ph. M. LAUGAUD, R. Ph.

Į namus pristatymas veltui.

5000 West 16th Street Cicero, Ill.
Phone: OLYMPIC 2-0951

Linksmų Pavasario Švenčių—VELYKŲ linki visiems
savo kostumeriams, draugams bei pažįstamiems

★ ★ ★

LITHUANICA CLUB

TADAS KAZIMIERAITIS IR ONA MICKEVIČIUS,
Savininkai

4920 West 14th Street Cicero, Illinois
Telefonas: TOWNHALL 3-9601

Linksmų Velykų ir Pavasario Švenčių
visiems savo kostumeriams linki

★ ★ ★

GRANT WORKS COAL & OIL

(WE SELL FUEL OIL)

ADAM BERNADIŠIUS, savininkas

16th St. and 49th Court Cicero 50, Ill.
Office phone: OLYMPIC 2-9311

Linksmų Pavasario Švenčių—Velykų
visiems kostumeriams ir draugams linki

★ ★ ★

14th STREET TAVERN

BERNICE LABIN

4837 West 14th St. Tel.: OLYMPIC 2-4390
CICERO 50, ILLINOIS

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ
visiems draugams ir kostumeriams linki

STEFA IR BENAS DUNDAI

VIENYBĖS KLUBO SAVININKAI

Pirmos rūšies gėralai. Gausi, ko reikalauši.

1412 South 49th Avenue
CICERO, ILLINOIS Tel.: TOWNHALL 3-1617

Linksmų Velykų Švenčių visiems linki

A. PETKUS

SU SAVO ŠEIMA
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 So. Western Avenue
Telefonas: GROVEHILL 6-0142

1410 South 50th Avenue
Telef.: TOWNHALL 3-2109 Cicero, Illinois

KOPLYČIOS VIŠOSĖ MIESTO DALYSE

Vaikams knygų

Girdime tėvų nusiskundimus. Tėvai sakosi negauna vaikams skaitymo knygų. Knygų leidėjai vėl sako, kad niekas panašių knygų neperka, todėl jie negali spausdinti tokių knygų. Jie neturi tam lėšų. Jie nori, kad jų leidžiamos knygos bent įdėtųsi pinigų gražintų.

Skaitome jautresniųjų tėvų aimaną dėl savo vaikų ateities. Tėvai sako, kad jų vaikai paskės svetimųjų jūroj. Nėra už ko užsikabinti. Slidus aplinkos kelias. Dings mūsų priaugančioji karta. Pasilps tauta, nebesulaukdama naujų kartų, gražiai lietuviškai galvojančių, gerbiančių savo praeitį, aiškiai pažįstančių savo tautos eituosius kelius, siekius gyvenimo sukuriuose. Kai pažįsti, tai ir pamėgsti. Atseit, mylinčių-gerbiančių savo prabodžių nuveiktus darbus, prabodžių išlaikiusių tautą jos aukštumoje.

Šitie klausimai yra itin aštrūs. Jie rūpi ir tėvams ir vaikų neturintiems. Yra reikalo viską padaryti, kad lietuvių tauta kiltų ir kiltų, kad veržtųsi į pirmas kitų tautų eiles. Darbas, vien darbas sukuria gėrybes. Nieks nieko veltui neduoda. Darbas našus tuomet, kai vis dirbi, kad kiekvieną akiesmirksnį vis skverbies pirmyn, vis šapelį prie šapelio krauni savo tautai, savo tėvų tėvynei, tuo pačiu kariauji už geresnę tautos ateitį, už jos savarankumą. Pats darais džiugus-patenkintas, nes darais naudingas tautai, vaikščioji jos plačiais keliais, valai ją nuo iš šalies primetamų negerovių, blaškai jos priešus.

Norint išlaikyti tautą, nereik pamiršti nė vieno jos kad ir mažiausio nario. Šiandien kūdikis, rytoj vaikas, poryt jau moteris, vyras.

Tad, maitinkim tautos klausimais vaikus. Duokim jiems medžiagos savajai tautai pažinti, gimtajam kraštui pamėgti. Duokime jiems tais klausimais knygu.

Tėvynės Mylėtojų Draugijos 81 kuopa Bostone jau į skaitytojus išeinančiai Dr. V. Sruogienės Lietuvos Istorijai pasirodant, kelia klausimą leisti vaikams, prieaugliui, mūsų įpėdiniams, ateities tautos darbuotojams skaitymo knygų, kad juos paruošus kalbamai istorijai suprasti.

Leiskime vaikams skaitymo knygu.

Tėvynės Mylėtojų Draugijos
81 Kuopa Bostone

ONOS ČARNECKIENĖS
MOTERŲ SALIONE
atliekami pusmetiniai sušukavimai ir visi kiti pagražinimo darbai. Prašau apsilankyti ir įsitikinti sažiningu patarnavimu.
2632 WEST 43rd STREET
BRIGHTON PARKE
CLiffside 4-2994

Skaitykite "N-nas"

16 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
—SATURDAY, APRIL 9, 1955

Ar žinote, kad "lietuviškas visos Biblijos vertimas tebuvo išspausdintas praėjus beveik dviem šimtams metų nuo to laiko, kada ji buvo pradėta versti į lietuvių kalbą"? Apie tai ir apie visą eilę senųjų lietuviškų knygų jūs patirsite skaitydami prof. Vaclovo Biržiškos "Senųjų Lietuviškų Knygų Istoriją". Nė vienas lietuvis neturėtų palikti neįsigijęs šios vertingos knygos!

"Senųjų Lietuviškų Knygų Istorijos" kaina yra: kietuose viršeliuose \$3.00, minkšt. \$2.00.

Savo užsakymą siųskite:

NAUJIENOS,
1739 S. Halsted Street,
Chicago 8, Ill.

Tik ką išėjo 468 p. P. Abelkio istorinis romanas

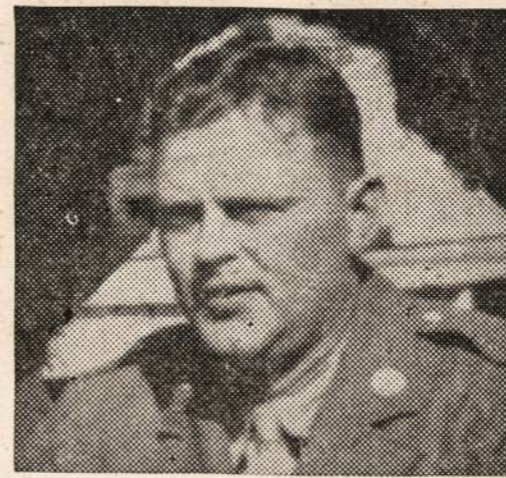
ATLAIĐŲ PAVĖSY

kaina 4 doleriai, ir 422 psl.

ŽEMAIČIŲ KRIKŠTAS

kaina 3 dol. 50 ct. Drobės viršeliai. Skaičiusieji labai gerai atsiliepia apie abu romanus. Reikalaukite pas visus knygų platintojus arba kreipkitės betarpiu į autorių, pasiųsdami Money Order tokiu adresu: P. ABELKIS, 349 West 108th Place, Chicago 28, Illinois. Užsisakiusiems nemažiau 10 egz. duodama nuolaida.

Linksmų Velykų kostumeriams ir visiems lietuviams linki

BUDRIK'S

RESTORANAS

MĖGIAMA LIETUVIŲ UŽEIGA
MANDAGUS PATARNAVIMAS

Salė sportininkams — Stalo tenisas — Bilijardas
NEMOKANTIEMS PROGA IŠMOKTI

1442 So. 49th Court

Cicero 50, Illinois

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

NEW!

G-E AUTOMATIC WASHER

*cleans and recleans
the wash water to give
you cleaner clothes!*

NEW FILTER-FLO® WASHING SYSTEM

Lint filtered out of your wash right before your eyes. The G-E washbasket is always filled to overflowing continuously carrying away lint, soap scum and light particles. Sand and silt automatically ejected from the bottom of the washbasket.

ONLY

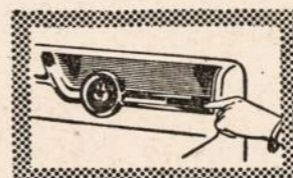
\$125

A WEEK

after small down payment

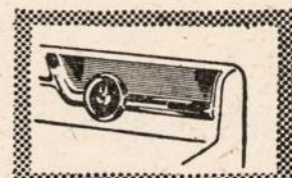
BIG CAPACITY Over 50% more clothes capacity than many other automatic washers.

WATER SAVER CONTROL Saves gallons of hot water. You simply select any water level desired.

ACTIVATOR® Washing Action. Your clothes are individually cleaned as though washed by hand.

FLEXIBLE CONTROLS Ideal for fine fabrics. You can stop, skip, extend or repeat any cycle.

Come in today to see the new G-E FILTER-FLO® Washing System

Authorized Dealer

GENERAL ELECTRIC
APPLIANCES

GUARANTEED ELECTRIC APPLIANCE AND FURNITURE COMPANY

2876 W. Cermak Road

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

Blshop 7-3333